

УКРАЇНСЬКИЙ МИСТЕЦТВОЗНАВЧИЙ ДИСКУРС
UKRAINIAN ART DISCOURSE

Випуск 4
Issue 4

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

ГОЛОВА РЕДАКЦІЙНОЇ РАДИ:

Карпов Віктор Васильович – доктор історичних наук, завідувач кафедри дизайну Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ РАДИ:

Афоніна Олена Сталівна – доктор мистецтвознавства, професор кафедри хореографії Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв; **Гуляєва Ольга Володимирівна** – кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Херсонського державного університету; **Димшиць Едуард Олександрович** – кандидат мистецтвознавства, Академік Європейської академії наук, мистецтв та літератури, заслужений діяч мистецтв України, Почесний академік Національної академії мистецтв України; **Дубрівна Антоніна Петрівна** – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри рисунка та живопису Київського національного університету технологій та дизайну; **Кара-Васильєва Тетяна Валеріївна** – доктор мистецтвознавства, професор, дійсний член Національної академії мистецтв України, завідувач відділу декоративно-прикладного мистецтва Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України; **Кюнцлі Романа Василівна** – доктор мистецтвознавства, доцент кафедри архітектури Львівського національного аграрного університету; **Криворучко Юрій Іванович** – доктор архітектури, доцент, професор кафедри дизайну Національного університету «Запорізька політехніка»; **Михальчук Вадим Володимирович** – кандидат мистецтвознавства, доцент, професор кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв; **Чернявський Константин Володимирович** – кандидат мистецтвознавства, голова Національної спілки художників України, доцент кафедри рисунка та живопису Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури; **Біллі Гунер (Billy Gruner)** – PhD, викладач Сіднейського університету, Австралія; **Качмарська Маргарет (Kaczmarek Malgorzata)** – PhD, доцент факультету скульптури та арт медіації Академії образотворчих мистецтв ім. Євгенія Гепперта у Вроцлаві, Польща.

ГОЛОВА РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Роготченко Олексій Олексійович – доктор мистецтвознавства, професор, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, головний науковий співробітник Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України.

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Безугла Руслана Іванівна – доктор мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри дизайну Київського національного університету технологій і дизайну; **Колосніченко Олена Володимирівна** – доктор мистецтвознавства, професор, член Національної спілки художників України, член Спілки дизайнерів України, професор кафедри художнього моделювання костюма Київського національного університету технологій та дизайну; **Сиротинська Наталія Ігорівна** – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри музикознавства та хорового мистецтва Львівського національного університету імені Івана Франка; **Школьна Ольга Володимирівна** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри образотворчого мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка; **Богдановська Моніка (Bogdanowska Monika)** – PhD, старший викладач, кафедра архітектури, факультет рисунку, живопису та скульптури, Краківська політехніка імені Тадеуша Костюшка, Польща; **Куртеза Антонела (Curteza Antonela)** – PhD, професор факультету промислового дизайну та управління бізнесом Технічного університету імені Г. Асакі, Румунія; **Подхаланські Богуслав (Podhalanski Boguslaw)** – PhD, доцент факультету архітектури Краківського Політехнічного Університету, Польща.

Журнал видається за підтримки Київської організації Національної спілки художників України (секція художньої критики та мистецтвознавства)

Науковий журнал «Український мистецтвознавчий дискурс»
zareestrowano drukowanym media

(Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1420 від 16.11.2023.
Ідентифікатор медіа: R30-01868)

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 530 від 06.06.2022 р. (додаток 2)
журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»)
у галузі В-Культура, мистецтво та гуманітарні науки: В2 – Дизайн;
В3 – Декоративне мистецтво та ремесла, В4 – Образотворче мистецтво та реставрація

Офіційний сайт видання: ukrainianartscience.in.ua/index.php/uad

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

HEAD OF THE EDITORIAL COUNCIL:

Karpov Viktor Vasylovych – Doctor of History, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University.

EDITORIAL COUNCIL MEMBERS:

Afonina Olena Stalivna – Doctor of Art Criticism, Professor at the Department of Choreography, National Academy of Culture and Arts Management; **Huliaieva Olha Volodymyrivna** – PhD in Art Criticism, Assistant Professor at the Department of Fine Arts and Design, Kherson State University; **Dymshyts Eduard Oleksandrovych** – PhD in Art Criticism, Academician of the European Academy of Sciences, Arts and Literature, Honored Art Worker of Ukraine, Honored Academician of the National Academy of Arts of Ukraine; **Dubrivna Antonina Petrivna** – PhD in Art Criticism, Senior Lecturer at the Department of Drawing and Painting, Kyiv National University of Technologies and Design; **Kara-Vasylieva Tetiana Valeriivna** – Doctor of Art Criticism, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Arts of Ukraine, Head of the Department of Decorative-Applied Arts, M. T. Rylskiy Institute of Arts Studies, Folklore and Entomology of NAS of Ukraine; **Kiuntsli Romana Vasylivna** – Doctor of Art Criticism, Senior Lecturer at the Department of Architecture of Lviv National Agrarian University; **Kryvoruchko Yurii Ivanovych** – Doctor of Architecture, Associate Professor, Professor at the Department of Design, “Zaporizhzhia Polytechnic” National University; **Mykhalchuk Vadym Volodymyrovych** – PhD in Art Criticism, Associate Professor, Professor at the Department of Art Expertise, National Academy of Culture and Arts Management; **Cherniavskiy Konstantyn Volodymyrovych** – PhD in Art Criticism, Head of the National Union of Artists of Ukraine, Senior Lecturer at the Department of Drawing and Painting, National Academy of Fine Arts of Architecture; **Billy Gruner** – PhD, Lecturer, the University of Sydney, Australia; **Kaczmarzka Malgorzata** – PhD, Associate Professor, the Faculty of Sculpture and Art Mediation, the Eugeniusz Geppert Academy of Art and Design, Poland.

HEAD OF THE EDITORIAL BOARD:

Rohotchenko Oleksii Oleksiiovych – Doctor of Art Criticism, Professor, Senior Research Associate, Corresponding Member of the National Academy of Arts of Ukraine, Chief Research Associate, Modern Art Research Institute of the National Academy of Arts of Ukraine.

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Bezuhla Ruslana Ivanivna – Doctor of Art Criticism, Associate Professor, Head of the Department of Theory and History of Culture, Modern Art Research Institute of the National Academy of Arts of Ukraine; **Kolosnichenko Olena Volodymyrivna** – Doctor of Art Criticism, Professor, Member of the National Union of Artists of Ukraine, Member of the Union of Designers of Ukraine, Professor at the Department of Costume Design, Kyiv National University of Technologies and Design; **Syrotynska Nataliia Ihorivna** – Doctor of Art Criticism, Associate Professor, Professor at the Department of Musicology and Choral Art, Ivan Franko National University of Lviv; **Shkolna Olha Volodymyrivna** – Doctor of Art Criticism, Professor, Head of the Department of Fine Arts, Borys Grinchenko Kyiv University; **Bogdanowska Monika** – PhD, Assistant Professor, Department of Architecture, Faculty of Drawing, Art and Sculpture, Cracov University of Technology, Poland; **Curteza Antonela** – PhD, Professor, Faculty of Industrial Design and Business Management, Gheorghe Asachi Technical University of Iași, Romania; **Podhalanski Boguslaw** – PhD, Associate Professor, Faculty of Architecture, Cracov University of Technology, Poland.

The journal is published with the support of the Kyiv organization of the National Community of Artists of Ukraine (the section of art criticism and art history)

The scientific journal “Ukrainian Art Discourse” is registered as a print media
(Decision of the National Council of Ukraine on Television and Radio Broadcasting No. 1420
dated 16 November 2023. Media ID: R30-01868).

Based on the Decree of Ministry of Education and Science of Ukraine No 530 dated 06.06.2022 (Annex 2),
the journal is included in the List of professional editions of Ukraine (category “B”)
in the area B-Culture, Arts and Humanities: B2 – Design; B3 – Decorative Arts and Crafts,
B4 – Fine Arts and Restoration.

Official web-site: ukrainianartscience.in.ua/index.php/uad

Articles are checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com
developed by the Polish company Plagiat.pl.

ЗМІСТ

Бабкіна О. І., Бабкіна М. І. ЄДНІСТЬ ВЕРБАЛЬНО-ВІЗУАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ДИЗАЙНІ ДРУКОВАНИХ ВИДАНЬ..	8
Белікова А. В., Здор О. Г., Лихолат О. В. АРТБУК ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ЛОКАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ (НА ПРИКЛАДІ ПРОЄКТУ «ПРОСКУРІВ. ДНІ І НОЧІ»).	17
Ван Хань, Кривуц С. В. СТАЛІЙ РОЗВИТОК ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА РЕГЕНЕРАТИВНОГО ДИЗАЙНУ У ФОРМУВАННІ ОБ'ЄКТІВ ТИМЧАСОВОЇ АРХІТЕКТУРИ (НА ПРИКЛАДІ ДИЗАЙНУ КИТАЙСЬКИХ ТИМЧАСОВИХ БАМБУКОВИХ ПАВІЛЬЙОНІВ).	33
Гринько Д. О. ПРОЄКТУВАННЯ БАНКНОТ: БЕЗПЕКОВІ РІВНІ, ЕРГОНОМІКА ВИКОРИСТАННЯ, ВІЗУАЛЬНА СИСТЕМА.	40
Дмитренко Н. В. ПРОЯВИ СТИЛЮ ШИНУАЗРІ В ОЗДОБЛЕННІ САДОВО-ПАРКОВОГО АНСАМБЛЮ «САМЧИКИ» НА ХМЕЛЬНИЧЧИНІ.	49
Іванова М. С., Силенко Ю. В. ІМЕРСИВНІ ВИСТАВКИ ЯК ПРОСТІР ІННОВАЦІЙ У СФЕРІ МУЛЬТИМЕДІЙНОГО ДИЗАЙНУ УКРАЇНИ.	58
Корпанюк Ю. В. ОРНАМЕНТАЛЬНІ МОТИВИ, КОМПОЗИЦІЙНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ У ВИРОБАХ ХУДОЖНЬОГО ДЕРЕВА ДИНАСТІЇ НАРОДНИХ МАЙСТРІВ ШКРІБЛЯКІВ-КОРΠΑНЮКІВ.	68
Левицький А. С. ПИТАННЯ АВТЕНТИЧНОСТІ ТА КОМПЛЕКСНОГО ЗБЕРЕЖЕННЯ ДЕКОРАТИВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ БУДІВЕЛЬ ПРИ РЕСТАВРАЦІЇ ПАМ'ЯТОК АРХІТЕКТУРИ.	77
Литвиненко В. С., Трачук В. А., Шерстинюк А. М. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ НАД ПЕЙЗАЖЕМ НА ПЛЕНЕРІ В ЖИВОПИСІ.	85
Первих І. І. ТИПОЛОГІЯ ЗАСОБІВ HAND MADE У СУЧАСНОМУ ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ: ПІДХОДИ, МАТЕРІАЛИ, ТЕХНІКИ.	97
Піддубна О. М., Куниця Г. В., Гаврош О. І. ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА ХХІ СТОЛІТТЯ: ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ ТА ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ.	106
Растворов І. С. АСПЕКТИ ДИЗАЙНУ ЛЮДСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА БУДІВЕЛЬ ЗВО КИЄВА 1970–1991-Х РР. ТА ЇХ ДОСТУПНОСТІ ДЛЯ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ.	114
Сбітнєва Н. Ф. МЕТАМОДЕРН В УКРАЇНСЬКОМУ ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ (НА ПРИКЛАДІ КОРПОРАТИВНОЇ АЙДЕНТИКИ).	124
Сорокін Б. О. ПАРТИСИПАТИВНЕ МИСТЕЦТВО ТА ІНСТИТУЦІЙНА КРИТИКА: ТОЧКИ ПЕРЕТИНУ ТА ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ.	133
Струс А. С. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ВІЗУАЛЬНОЇ МОВИ ВОЄННОГО ПЛАКАТУ.	139

Чмелик І. В.

АРТ-ПРАКТИКИ ЯК ЧИННИК АДАПТАЦІЇ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЗАХИСНИКІВ
(НА ПРИКЛАДІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА).....149

Школьна О. В., Полтавець Н. В., Ситник В. С.

РІЗНОВИДИ ФОРМ ТОНКОКЕРАМІЧНИХ ТЕРІНІВ УКРАЇНИ
XIX – ПОЧАТКУ XX СТОЛІТЬ.....158

Юрова Т. М.

АСОЦІАТИВНА ТА РЕКОНСТРУКТИВНА ФОТОГРАФІЇ МАНЕКЕНІВ
ЯК ФОРМИ ФОТОТЕРАПІЇ У РЕАБІЛІТАЦІЇ ПОСТРАЖДАЛИХ
ІЗ БОЙОВИМИ ПСИХІЧНИМИ ТРАВМАМИ.....170

CONTENTS

Babkina Oleksandra, Babkina Maiya UNITY OF VERBAL AND VISUAL INFORMATION IN THE DESIGN OF PRINTED PUBLICATIONS.....	8
Bielikova Anastasiia, Zdor Oksana, Lykholat Olena ARTBOOK AS A TOOL FOR PRESERVING AND POPULARIZING LOCAL CULTURAL HERITAGE (ON THE EXAMPLE OF THE PROJECT "PROSKURIV. DAYS AND NIGHTS").....	17
Wang Han, Kryvuts Svitlana SUSTAINABLE DEVELOPMENT AS A MAIN COMPONENT OF REGENERATIVE DESIGN IN THE FORMATION OF TEMPORARY ARCHITECTURE OBJECTS (USING THE EXAMPLE OF THE DESIGN OF CHINESE TEMPORARY BAMBOO PAVILIONS).....	33
Hrynko Dmytro BANKNOTE DESIGN: SECURITY LEVELS, ERGONOMICS OF USE, VISUAL SYSTEM.....	40
Dmytrenko Nataliia MANIFESTATIONS OF THE CHINOISERIE STYLE IN THE DECORATION OF THE SAMCHYKY ENSEMBLE IN THE KHMELNYTSKYI REGION.....	49
Ivanova Marharyta, Sylenko Yuliia IMMERSIVE EXHIBITIONS AS A SPACE OF INNOVATION IN THE FIELD OF MULTIMEDIA DESIGN IN UKRAINE.....	58
Korpaniuk Yurii ORNAMENTAL MOTIFS, COMPOSITION AND TECHNOLOGICAL FEATURES IN THE FOLK WOODCARVING ARTWORKS OF SHKIBLIAK-KORPANIUK'S ARTISAN DYNASTY.....	68
Levytskyi Andrii ISSUES OF AUTHENTICITY AND COMPREHENSIVE PRESERVATION OF DECORATIVE ELEMENTS OF BUILDINGS IN THE RESTORATION OF ARCHITECTURAL MONUMENTS.....	77
Lytvynenko Vladyslav, Trachuk Viktor, Sherstinyuk Antonina CHARACTERISTICS OF WORKING ON THE OUTDOOR LANDSCAPE IN PAINTING.....	85
Pervykh Ivanna TYPOLOGY OF HAND-MADE TOOLS IN CONTEMPORARY GRAPHIC DESIGN: APPROACHES, MATERIALS, TECHNIQUES.....	97
Piddubna Oksana, Kunytsia Hlib, Havrosh Oksana THE HISTORY OF ART HISTORY OF THE XXI CENTURY: BASIC CONCEPTS AND APPROACHES TO DEVELOPMENT.....	106
Rastvorov Iliia ASPECTS OF HUMAN ENVIRONMENT DESIGN IN UNIVERSITY BUILDINGS OF KYIV (1970–1991) AND THEIR ACCESSIBILITY FOR PEOPLE WITH LIMITED MOBILITY.....	114
Sbitnieva Nadiia METAMODERNISM IN UKRAINIAN GRAPHIC DESIGN (ON THE EXAMPLE OF CORPORATE IDENTITY).....	124
Sorokin Borys PARTICIPATORY ART AND INSTITUTIONAL CRITIQUE: POINTS OF INTERSECTION AND PROBLEMS OF INTERACTION.....	133

Strus Andrii THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS FOR THE ANALYSIS OF THE VISUAL LANGUAGE OF WARTIME POSTERS.....	139
Chmelyk Iryna ART PRACTICES AS A FACTOR OF ADAPTATION AND RECOVERY OF DEFENDERS (ON THE EXAMPLE OF IVANO-FRANKIVSK).....	149
Shkolna Olga, Poltavets Natalia, Sytnyk Volodymyr VARIETIES OF FORMS OF FINE CERAMIC POTTERIES OF UKRAINE IN THE 19TH – EARLY 20TH CENTURIES.....	158
Yurova Tetiana ASSOCIATIVE AND RECONSTRUCTIVE PHOTOGRAPHY OF MANNEQUINS AS A FORM OF PHOTOTHERAPY IN THE REHABILITATION OF VICTIMS OF COMBAT PSYCHOLOGICAL TRAUMA.....	170

УДК 75.052(477.85)“18/19”:712.25

DOI <https://doi.org/10.32782/uad.2025.4.5>**Дмитренко Наталія Віталіївна,**

доктор філософії,

доцент кафедри образотворчого мистецтва,

заступник декана з науково-педагогічної та соціально-гуманітарної роботи

Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

ORCID ID: 0000-0002-1223-8935

nata_heavy@ukr.net

ПРОЯВИ СТИЛЮ ШИНУАЗРІ В ОЗДОБЛЕННІ САДОВО-ПАРКОВОГО АНСАМБЛЮ «САМЧИКИ» НА ХМЕЛЬНИЧЧИНІ

Мета статті полягає у ґрунтовному дослідженні садибного комплексу «Самчики» на Хмельниччині як унікальної архітектурної та мистецької пам'ятки кінця XVIII – початку XIX ст. Аналіз зосереджено не лише на історії побутування ансамблю, його культурній ролі у регіоні, але й на детальному аналізі інтер'єрів, декоративних елементів та художніх прийомів, що визначають його своєрідність. Особливий акцент зроблено на виявленні та осмисленні проявів стилю шинуазрі в оздобленнях інтер'єрів, які відображають загальноєвропейську моду на орієнтальні мотиви й водночас демонструють локальне втілення цих естетичних тенденцій. Основна мета дослідження полягає у з'ясуванні, які архітектурні та мистецькі стилі й течії впливали на формування ансамблю «Самчики». У цьому контексті важливим є простеження синтезу класицистичних принципів у плануванні садибного комплексу з бароковими рисами, а також із залученням декоративних елементів стилю шинуазрі, що надавали інтер'єрам вишуканості та екзотичного забарвлення. Розгляд цих впливів дозволяє показати, яким чином європейські стилі – від класицизму та бароко до орієнтальних стилізацій – відобразилися в українському садово-парковому мистецтві та як на прикладі означеної пам'ятки виявляється багатшаровість культурних взаємодій. З-поміж ключових завдань дослідження – з'ясувати історію побутування садиби в ширшому історико-культурному контексті, визначити її місце у розвитку української культури та виявити роль власників у формуванні художнього образу ансамблю. Важливим є також розгляд архітектурних і декоративних особливостей головного палацу, що поєднують європейські стильові традиції з локальними інтерпретаціями. Дослідження спрямоване на характеристику декоративного оздоблення інтер'єрів та розкриття в них орієнтальних мотивів, а також їх паралелей із європейським мистецтвом. Окрему увагу приділено збереженню комплексу й трансформаціям садово-паркового ансамблю у XIX–XX ст., що дозволяє простежити зміни естетичних орієнтирів у різні історичні періоди. Реалізація зазначених завдань уточнює малодосліджені аспекти історії комплексу та підкреслює його значення як пам'ятки, що уособлює взаємопроникнення європейських і українських мистецьких традицій.

Ключові слова: образотворче мистецтво, архітектура, інтер'єр, шинуазрі, японізм, орієнталізм, Україна.

Dmytrenko Nataliia. MANIFESTATIONS OF THE CHINOISERIE STYLE IN THE DECORATION OF THE SAMCHYKY ENSEMBLE IN THE KHMELNYTSKYI REGION

The aim of this article is to conduct a thorough study of the Samchyky estate complex in the Khmelnytskyi region as a unique architectural and artistic monument of the late 18th – early 19th centuries. The analysis focuses not only on the history of the ensemble and its cultural role in the region, but also on a detailed analysis of the interiors, decorative elements, and artistic techniques that define its uniqueness. Particular emphasis is placed on identifying and understanding the manifestations of the chinoiserie style in interior decorations, which convey the pan-European fashion for Oriental motifs and, at the same time, demonstrate the local embodiment of these aesthetic trends. The primary objective of the study is to identify the architectural and artistic styles and trends that influenced the development of the Samchyky ensemble. In this context, it is important to trace the synthesis of classicist principles in the planning of the estate complex with Baroque features, as well as the use of decorative elements of the chinoiserie style, which gave the interiors sophistication and exotic color. Looking at these influences shows how European styles – from classicism and baroque to oriental stylizations –

were manifested in Ukrainian garden and park art and how the multi-layered nature of cultural interactions is revealed in the example of this monument. Among the key objectives of the study are to trace the history of the estate in a broader historical and cultural context, determine its place in the development of Ukrainian culture, and identify the role of the owners in shaping the artistic image of the ensemble. It is also important to consider the architectural and decorative features of the main palace, which combine European stylistic traditions with local interpretations. The study aims to characterize the decorative interior decoration and reveal oriental motifs in it, as well as their parallels with European art. Special attention is paid to the preservation of the complex and the transformations of the garden and park ensemble in the 19th and 20th centuries, which allows us to trace changes in aesthetic guidelines across different historical periods. The implementation of these tasks clarifies the little-studied aspects of the complex's history and emphasizes its significance as a monument that embodies the interpenetration of European and Ukrainian artistic traditions.

Key words: fine arts, architecture, interior, chinoiserie, Japonism, Orientalism, Ukraine.

Вступ. У вітчизняному мистецтвознавстві радянського періоду сходознавчі студії не набули поширення, а дослідження орієнталізму залишалося поза увагою дослідників. Особливо це стосувалося аналізу декоративних стилізацій, пов'язаних із впливами Китаю та Далекого Сходу, які здебільшого не розглядалися у науковій періодиці. У цьому контексті ансамбль у Самчиках на Хмельниччині є показовим прикладом, адже більшість публікацій про цей об'єкт обмежується путівниками, короткими згадками та описами про архітектурну пам'ятку в контексті локальної історії. Лише поодинокі наукові статті зосереджуються на архітектурних особливостях садиби та етапах її будівництва, однак цілісного аналізу мистецького оздоблення досі бракує. Особливо недослідженою лишається тема проявів стилю шинуазрі в інтер'єрах цього садово-паркового комплексу. Брак публікацій з означеної теми засвідчує актуальність звернення до цієї пам'ятки як до унікального прикладу європейської моди на орієнтальні стилізації, адаптовані в українському культурному середовищі.

Матеріали та метод. У дослідженні використано комплексний підхід, що поєднує вивчення наявних публікацій, креслень, безпосередній огляд садово-паркового ансамблю в Самчиках та спілкування з музейними працівниками цього архітектурного комплексу. Методологічною основою стали мистецтвознавчий аналіз, герменевтичний та історико-генетичний методи, а також історико-хронологічний і компаративний підходи. Важливе значення мало застосування соціокультурного та культуротворчого аналізу, що дозволило розкрити багатшаровість впливів

і контекстів у формуванні ансамблю. Таке поєднання методів дало можливість простежити особливості архітектурних і декоративних рішень та виявити прояви стилю шинуазрі в інтер'єрах пам'ятки.

Результати. Державний історико-культурний заповідник «Самчики» на Хмельниччині являє собою палацово-парковий ансамбль, який по праву є винятковою пам'яткою архітектури та виключним зразком вишуканого садово-паркового мистецтва на території Поділля [25, с. 42].

Архітектурно-пейзажний комплекс садиби, розташованої на лівому березі річки Случ, включає низку споруд: мурований палац, в'їзну браму з прибраною забудовою, господарський корпус, парк, обнесений кам'яним муром, ставок, а також об'єкти початку ХХ ст., серед яких наявний млин. До ансамблю входять графські ворота, старовинний палац роду Хоецьких (1725 р.), Китайський будиночок, флігелі з підвальними приміщеннями та фонтан. Серед збережених елементів – Готична алея з альтанкою й залишки оранжереї [1, с. 2].

Поселення Самчики (раніше відоме як Замчики, до 1545 р.) у різні часи належало князям Острозьким, згодом на короткий період маєток перейшов до Ліпських, а від початку XVIII ст. – до роду Хоецьких герба Любіч. Давній палац комплексу, споруджений у 1725 р., було зведено шляхтичем Яном Хоецьким [14, с. 558–652]. У 1791 р. садибу, яка на той час належала Любомирським, придбав Петро Чечель (1754–1843 рр.), полковник і гайсинський староста, представник роду герба Еліта та онук Казимира-Франциска Хоецького [17; 18, с. 38–43].

П. Чечель придбав село Самчики разом із кількома навколишніми селами Старокостянтинівського повіту, де розпочав облаштування резиденції. Протягом 1790–1805 рр. він перетворив занедбану садибу на гармонійний архітектурний ансамбль у стилі класицизму [22, с. 269–270]. Старий палац було переоблаштовано під службові приміщення, тоді як для нової резиденції було запрошено висококваліфікованих майстрів – скульпторів, живописців, паркетників, столярів та фахівців садово-паркового мистецтва [2, с. 135–141]. Польський дослідник Роман Афтаназі відзначав, що до формування ансамблю були залучені відомі європейські митці: архітектор Якуб Кубицький (учень Доменіко Меріні), автор палацу в стилі ампір; ірландський ландшафтний архітектор Діонісій Міклер, який створив парк; та італійський декоратор Жан-Батіст Цагп'яно, що відповідав за оздоблення інтер'єрів [3; 23, с. 67–71].

За ініціативою П. Чечеля комплекс набув вигляду репрезентативної садиби з новим палацом, мальовничим парком і павільйонами. Старий палац Хоецьких, найдавніша кам'яна споруда на території, зберігся. Окрім того, ансамбль доповнювали господарські будівлі, каплиця й костел (рис. 1).

Після смерті Петра Чечеля власність переходить до його сина Яна, а згодом – до онука Якуба. Поразка польського повстання

1863 року, активними учасниками якого були представники роду Чечелів, призвела до втрати ними маєтку. Тогочасний господар Якуб Чечель, будучи безпосереднім учасником повстання, був позбавлений садиби. У 1867 році її конфіскував царський уряд і продав на аукціоні житомирському купцеві Купріяну Ляшкову [10].

У 1870 році володіння переходять до московського дворянина та історика за фахом І. А. Угрімова (1837–1905 рр.). Родина Угрімових підтримувала контакти з багатьма визначними діячами другої половини XIX століття. За понад три десятиліття їхнього господарювання в Самчиках маєток відвідали численні науковці, політичні діячі, юристи, представники мистецьких та культурних кіл.

На початку XX століття, у 1902–1904 роках, садибу придбав видавець М. П. Шестаков (1856–1926 рр.) – голова «Південноросійського товариства заохочення землеробства і промисловості», член правління Всеросійського товариства цукрозаводчиків, директор цукроварень відомого промисловця Терещенка, а також редактор і видавець київських часописів «Господарство» та «Відомості сільського господарства і промисловості». Новий власник суттєво розширив територію маєтку, заклав регулярні ділянки французького парку, звів кам'яну огорожу та здійснив перепланування саду відповідно до модних тенденцій

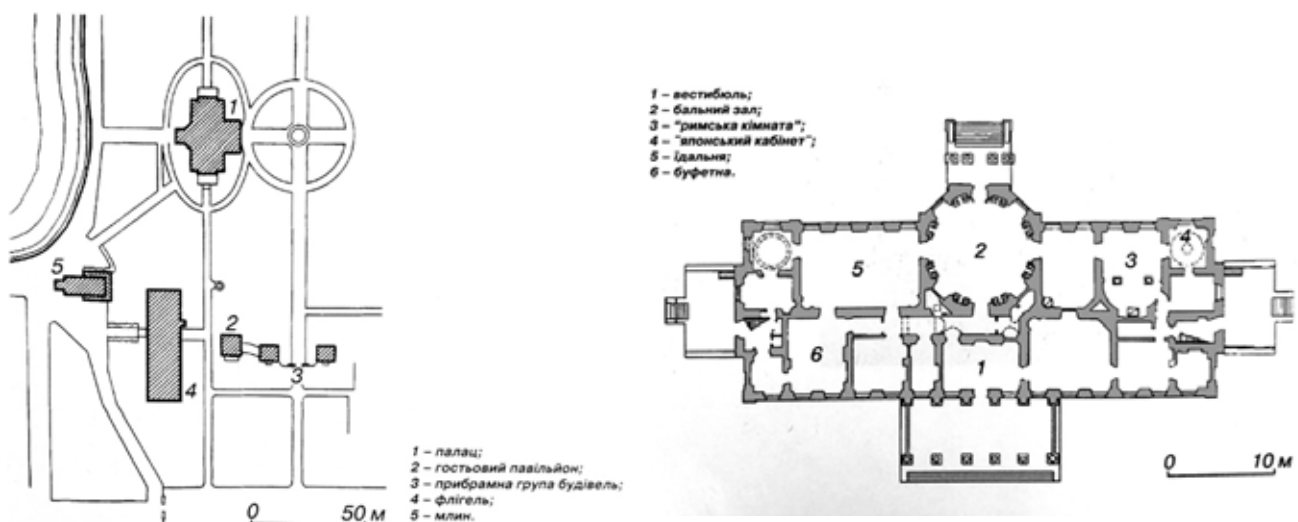

Рис. 1. План палацу та генеральний план садиби Чечелів у Самчиках [3]

французького й англійського садово-паркового мистецтва.

Центральна алея перетиналася під прямим кутом із віссю палацу в центрі колової площі, де в 1904 році було встановлено вишуканий фонтан. В ансамблі з'явилися прямолінійні доріжки, симетричні композиції з понад трьохсот видів рослин, липова алея, відкрита оранжерея «Сад у мурах» та альтанка. На початку XX століття М. П. Шестаков також збудував млин, спорудив муровану огорожу парку та запровадив у палаці калориферне опалення. У цей період у Самчиках гостювали відомі діячі громадського та наукового життя, серед яких – А. Коні та літературознавець М. Стороженко (1836–1906 рр.) [21; 4].

Центральною домінантою ансамблю залишався палац, оздоблений білокам'яними колонами портиків та шляхетними інтер'єрами. Розташований у південній частині садиби, він вирізняється стриманим та урочистим стилем ампір. Його характерними рисами є симетрично-осьова композиція, чітке планування приміщень та геометрична виразність форм. Одноповерхова споруда з напівпідвалами має головний фасад із шестиколонним іонічним портиком. У тимпані фронтона вміщено овальну раму з лавровим вінком, увінчану графською короною (у часи Чечелів – родовий герб), а по боках – алегоричні постаті богинь: Деметри-Церери з рогом достатку та плодами і Венери-Афродіти з вінком у піднесеній руці. Стелю портика прикрашає ліпний орнамент із рослинними мотивами та вазами [16, с. 164–166].

Південний фасад, зорієнтований до річки, підкреслено чотириколонним портиком з трикутним фронтоном, декорованим різьбленням на теми військової доблесті – зображенням кіфари, щита, шаблі та фасцій. Його стеля прикрашена великою рельєфною розетою. Через підвищений рельєф парковий фасад виглядає значно вищим, має десять кам'яних сходинок, що ведуть до ставка, а сходи фланковані парапетами зі скульптурами двох левів, які раніше розміщувалися біля в'їзної брами [9, с. 96–112].

Зведений у 1814 році, палац має прямокутний план, одноповерхову структуру

з мансардою та анфіладне розпланування. Він обладнаний двома парадними входами – з боку головного і паркового фасадів, та додатковими входами з торцевих стін. Масивний фронтон головного фасаду насичений скульптурним декором з античною тематикою, виконаним у техніці барельєфу. Прямокутні вікна увінчані трикутними сандриками. Парковий фасад вирізняється гранчастим ризалітом у центрі, доповненим чотириколонним портиком іонічного ордера. Парадні приміщення згруповані навколо круглої центральної зали, яка підкреслює репрезентативний характер споруди (рис. 2).

Інтер'єри палацового комплексу. Житлові приміщення розташовувалися з боку головного фасаду, тоді як анфілада парадних зал простягалася вздовж південного, паркового боку будівлі. Серед них – Кругла Блакитна зала, Зелена (Римська), Велика Червона, а також Китайська кімната, оздоблена орієнтальними розписами, авторство яких і досі лишається невідомим.

Кругла вітальня вирізняється купольним перекриттям блакитного кольору з білими розетками та плетінкою, у центрі плафона зображено небесний простір з хмарами. Декор стін складають гірлянди квітів і плодів, ліпні орли та рослинні фризи. Купол підтримують вісім пар колон коринфського ордера, полірування яких імітує слонову кістку. Загальна колористика інтер'єру вирішена у ніжних блакитно-зелених тонах.

Велика або Червона зала, що розташована праворуч, використовувалася як їдальня. Вона оздоблена ліпниною, яка присвячена міфологічним темам. З протилежного боку знаходиться Зелена вітальня, прикрашена великою стельовою розеткою та гротесковим орнаментом з вазою над дверима. Далі простягається так звана Римська зала з двома гладенькими колонами зі штучного мармуру, що підтримують стелю із фризом і метопами. У метопах зображено рельєфні елементи античного озброєння – щити, шоломи, кольчуги.

У Круглій та Опочивальній залах підлогу було встелено паркетом з різних порід деревини та викладено у вишукані візерунки.

Рис. 2. Садба Чечелів у Самчиках. Загальний вигляд [7]

Просторова організація приміщень дозволяла плавно переходити із зали до зали та прямувати далі у парк, звідки через дерев'яний міст відкривався вихід до річки. Архітектурне вирішення внутрішніх приміщень гармоніює зі стилістикою класицистичних фасадів. Центральною композиційною домінантою є ротондальний бальний зал з іонічними колонами по периметру, над яким здійснюється кесонований дерев'яний купол із плафоном, що зображує небесне склепіння.

Прояви стилю шинуазрі в ансамблі.

На південь від в'їзду в садбу розташовано Китайський будинок, який з'єднано критим переходом із південним прибрамним корпусом. Споруда двоповерхова, на високому цоколі, першопочатково слугувала каплицею. У середині XIX століття її перебудували на павільйон для прийому гостей, поєднавши елементи еклектики: неоготичні стрілчасті вікна та характерні риси «китайської» архітектури, які позначилися на формі даху. У 1904 році будинок було адаптовано під льодовню, що стало свідченням функціональної трансформації архітектурних об'єктів садибного комплексу [13, с. 215].

Китайський павільйон у стилі класицизму з дахом-пагодою завершував ансамбль Самчиків, створюючи контраст між класицистичними рисами та декоративною екзотикою шинуазрі. Споруда зведена з цегли, оштукатурена, декорована рустом та пілястрами й пофарбована в біло-жовті тони. Однак високий, гнучкий дах із загнутими догори кутами надає будівлі своєрідного

китайського силуету. На шпилі встановлено флюгер із прорізаним написом «1814» [3; 5, с. 31–39].

Архітектурно-функціональне рішення будинку відображає технології минулого: у центрі льоху влаштована квадратна камера, перекрита підлогою цоколю, через яку засипали лід, заготовлений на річці Случ, а у стінах передбачені ніші для зберігання продуктів. Таким чином, Китайський павільйон демонструє поєднання декоративно-естетичних та практичних аспектів, слугує прикладом адаптації європейських архітектурних тенденцій до місцевих умов і водночас репрезентує екзотичну тематику шинуазрі в ансамблі (рис. 3).

Японська кімната. Особливу цінність у складі інтер'єрів ансамблю становить «японський кабінет», стіни та стеля якого повністю вкриті живописом із японськими сюжетами. Розташована за Римською залогою, ця невелика кутова кімната має чітке функціональне та композиційне розмежування простору: стіни умовно поділені на прямокутні секції, кожна з яких прикрашена живописними мотивами в японському стилі. На панелях чергуються алегоричні сюжети, орнаменти, ієрогліфи та символічні знаки. Фігури самураїв поєднуються з гілками сакури, птахами й хмарами; птаха на гілці сакури зображена в період цвітіння.

Стеля виконана у вигляді увігнутого склепіння, розписаного золотими і насиченими червоними тонами, з декоративними та зооморфними мотивами у вигляді драконів

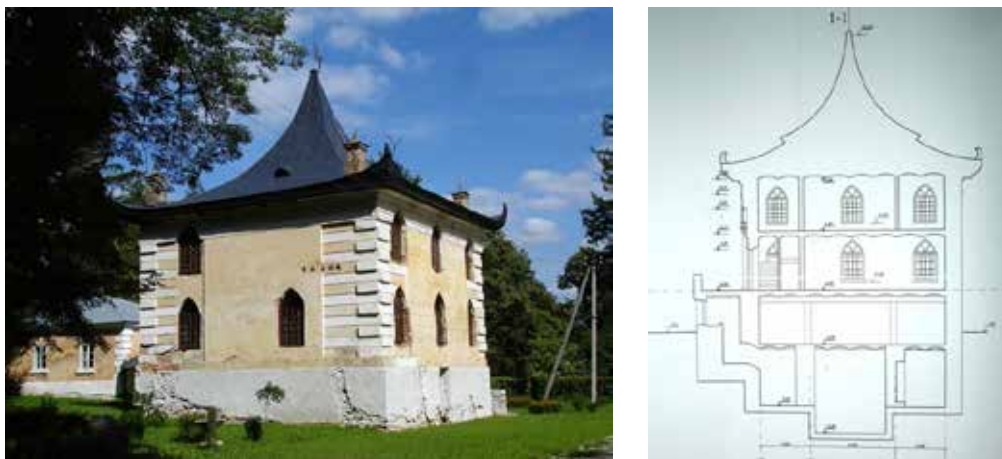

Рис. 3. Китайський будиночок. Загальний вигляд та креслення споруди. Палацово-парковий ансамбль Самчики. Хмельниччина, Україна. Фото з сайту: <https://surl.li/qiomri>; <https://www.instagram.com/p/Cfvdrw8tXVr/>

серед гілля та квітів. Центральний плафон прикрашено гілкою сакури на небесно-блакитному тлі з птахами. Розписи Японської кімнати в Самчиках є унікальним зразком збережених орієнтальних мотивів в Україні [12, с. 222–228].

Водночас у розписах прослідковуються елементи китайської культури, що свідчить про взаємовплив мистецьких традицій. Назва кімнати пов'язана із зображенням двох самураїв періоду Едо (Токіо до 1867 р.). Оригінальні розписи датуються XIX століттям, проте в радянський період вони частково поновлювалися. Деякі первісні елементи, виконані сусальним золотом, нині покриті бронзовим шаром, залишаючи у первісному вигляді лише купол, який був вкритий оліфою (рис. 4) [15].

Символіка розписів є надзвичайно різноманітною. Хризантеми асоціюються з осінню та спокоєм природи, зелений дракон під куполом символізує весну, а птах на гілці сакури в період цвітіння відповідає давнім японським віруванням: помічавши його вранці, людина могла загадати бажання, яке обов'язково здійсниться (рис. 5).

Метелики, які також наявні в розписах, символізують порятунок життя 24-го імператора Японії, який врятувався завдяки знищенню джмеля. Під куполом кімнати розташовано чотирипалого дракона, оскільки право зображати п'ятипалого дракона в золотому кольорі

Рис. 4. Японська кімната. Загальний вигляд. Палацово-парковий ансамбль Самчики. Хмельниччина, Україна. Фото: Луїза Аляб'єва

мав лише імператор (рис. 6) [24].

Побутування пам'ятки після революції 1917 року та радянський період. Протягом 1918–1971 рр. частина споруд садиби зазнала руйнувань, а парковий ландшафт зазнав істотних змін та спотворень. У період радянської влади маєток використовувався для потреб тресту радгоспів, бібліотеки,

Рис. 5. Розписи стелі. Інтер'єр Японської кімнати. Палацово-парковий ансамбль Самчики. Хмельниччина, Україна. Фото: Луїза Аляб'єва

Рис. 6. Дракон. Інтер'єр Японської кімнати. Палацово-парковий ансамбль Самчики. Хмельниччина, Україна [24]

фельдшерсько-акушерського пункту та клубу [20, с. 45–51; 11, с. 125]. Після 1918 р. садиба в Самчиках змінила кількох власників, а з 1922 р. територію та садибні споруди зайняв місцевий радгосп. Палац зазнав

значних пошкоджень під час Другої світової війни. У 1956 р. будівлю було передано у користування Хмельницької державної сільськогосподарської дослідної станції.

Парку у 1960 р. оголошено пам'яткою садово-паркового мистецтва, а з 1979 р. весь ансамбль здобув статус пам'ятки архітектури та містобудування республіканського, нині – національного значення [8]. 15 серпня 1990 р. рішенням Хмельницького обласного виконавчого комітету на базі палацово-паркового ансамблю «Самчики» було створено «Музей-масток Самчики», як відділ Хмельницького обласного краєзнавчого музею. У 1997 р., відповідно до рішення Кабінету Міністрів України, палацово-парковий ансамбль у Самчиках отримав статус Державного історико-культурного заповідника [19; 7].

Висновки. Садиба в Самчиках та її взаємозв'язок зі світовими культурними тенденціями є надзвичайно важливою для історії українського мистецтвознавства, оскільки комплекс представляє собою один із найвиразніших зразків палацово-паркової архітектури України доби зрілого класицизму, що збереглася до наших днів. Особливу історико-мистецьку цінність становлять інтер'єри палацу, які залишаються автентичними, що дозволяє простежити планувальні та декоративні рішення кінця XVIII – початку XIX століть.

Досліджені в статті окремі елементи ансамблю та розписи інтер'єрів демонструють значний вплив культурних традицій Сходу на європейський контекст, зокрема в Україні, та відкривають перспективи для подальшого вивчення цих процесів у рамках мистецтвознавчих, реставраторських, архітектурних та історичних досліджень. Особливо важливим є комплексне дослідження японської кімнати, яка була поновлена в радянський період і потребує додаткового дослідження реставраторів.

Література:

1. Антонюк Н. Родом з давньої епохи. *Подільські вісті*. 2008. 18 лип., № 93. С. 2.
2. Байдак І. Самчики. *Стежками рідного краю*. К., 2008. С. 135–141.
3. Вечерський В. В. Чечелів садиба в Самчиках. *Велика українська енциклопедія*. URL: https://vue.gov.ua/Чечелів_садиба_в_Самчиках (дата звернення: 20.05.2025).

4. Державний історико-культурний заповідник “Самчики”. Хмельницька обласна бібліотека для дітей (*odb.km.ua*). URL: https://odb.km.ua/?dep=1&dep_up=439&dep_cur=1016#gsc.tab=0 (дата звернення: 20.05.2025).
5. Дмитренко Н. В. Стиль шинуазрі в контексті культурно-мистецьких традицій Далекого Сходу в європейському просторі. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку (напрямок культурологія)*. 2025. Вип. 50, С. 31–39. DOI:10.35619/ucpmk.50.933.
6. Друг О. М., Малаков Д. В. Особняки Києва. Київ, 2004. 832 с.
7. Заповідник Самчики (Садиба Чечеля). *travels.in.ua*. URL: <https://travels.in.ua/uk-UA/object/829/derzhavnyy-istoryko-kulturnyy-zapovidnyk-samchyky-sadyba-chechelya> (дата звернення: 20.05.2025).
8. Іванець Г. Перлина рідного краю. *Майбуття*. 2009. Жовтень.
9. Казімірова Л. Самчиківський парк. *Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва Хмельницької області*. Кам'янець-Подільський, 2006. С. 96–112.
10. Китайський будиночок (Самчики). *Velocian*. URL: <https://velocian.com.ua/sights/8762> (дата звернення: 20.05.2025).
11. Козельський Я. Самчики: диво-перлина. *Хмельниччина справжня: фотокнига*. Хмельницький, 2007. С. 125.
12. Маланюк В. Палацово-парковий ансамбль у Самчиках: історія створення та сучасний стан. *Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці*. 2011. Вип. 18. С. 222–228.
13. Михайлишин О. Палацово-паркові ансамблі Волині 2-ї половини XVIII–XIX століть. Київ : Науково-дослідний інститут теорії та історії архітектури і містобудування. 2000. с. 236.
14. Михайлишин О. Палацово-паркові ансамблі Волині. *Хроніка–2000*. № 41–42. С. 558–652.
15. Ненцінський А. Зберегти? Врятувати! Є в Старокостянтинівському районі унікальна пам'ятка старовини... *Подільські вісті*. 2005. 27 травня.
16. Низовський А. Ю. Самчики. *Сто великих чудес України*. 2007. С. 164–166.
17. Пажимський О. “Садиба Самчики”. *Радянське Поділля*. 1987. 27 вересня.
18. Пажимський О. М. Атрибуція і закладання Самчиківського (садибного) парку. *Садово-паркове мистецтво на межі тисячоліть: Зб. наук. праць*. Кам'янець-Подільський: ОПОМ, 2001. С. 38–43.
19. Палацово-парковий ансамбль “Самчики”. *discover.ua*. URL: <https://discover.ua/locations/dvorcovo-parkovyy-ansambl-samchiki> (дата звернення: 20.05.2025).
20. Пам'ятники градобудування і архітектури Української РСР: В 4 т. К.: Будівельник, 1986. Т. 4. 375 с.
21. Самчики. Палац Чечеля. *Kolokray*. URL: <https://kolokray.com/services/palatsi/samchiki-dvorets-chechelya/> (дата звернення: 20.05.2025).
22. Тиманович Є. Садиба Чечелів. *Пам'ятки архітектури й містобудування України: Довідник Державного реєстру національного культурного надбання*. Київ: Техніка, 2000. С. 269–270.
23. Тимофієнко В. Зодчі України кінця XVIII – початку XX ст.: Бібліографічний довідник. К.: НДІТІАМ, 1999. 477 с.
24. Унікальні Самчики: єдина в Україні японська кімната – чи справді її малював Врубель. *Новини Хмельницького “Є” (ye.ua)*. URL: https://ye.ua/podorozhi/55369_Unikalni_Samchiki_yedina_v_Ukrayini_yaponska_kimnata_chi_spravdi_yiyi_malyivav_Vrubel.html (дата звернення: 20.05.2025).
25. Флентін В. Варто хоча б раз побувати у Самчиках... *Проскурів*. 2008. С. 42.

References:

1. Antoniuk, N. (2008, July 18). Rodom z davn'oi epokhy [Born from an ancient era]. *Podil's'ki visti*, (93), 2. [in Ukrainian].
2. Baidak, I. (2008). *Samchyky [Samchyky]*. In *Stezhkamy ridnoho krayu [On the paths of the native land]* (pp. 135–141). Kyiv, Ukraine. [in Ukrainian].
3. Vecherskyi, V. V. (n.d.). Checheliv sadiba v Samchykakh [Checheliv estate in Samchyky]. *Velyka ukrainska entsyklopediia*. https://vue.gov.ua/Чечелів_садиба_в_Самчиках (Accessed May 20, 2025). [in Ukrainian].
4. Derzhavnyi istoryko-kul'turnyi zapovidnyk “Samchyky” [Samchyky State Historical and Cultural Reserve]. (n.d.). *Khmel'nyts'ka oblasna biblioteka dlia ditei (odb.km.ua)*. Retrieved from https://odb.km.ua/?dep=1&dep_up=439&dep_cur=1016#gsc.tab=0 (Accessed May 20, 2025). [in Ukrainian].
5. Dmytrenko, N. V. (2025). Styl' shynouazri v konteksti kul'turno-mystets'kykh tradytsii Dalekoho Skhodu v yevropeiskomu prostori [The style of chinoiserie in the context of cultural and artistic traditions of the Far East in the European space]. *Ukrains'ka kultura: mynule, suchasne, shliakhy rozvytku (napriam kulturologiia)*, 50, 31–39. <https://doi.org/10.35619/ucpmk.50.933> [in Ukrainian].
6. Druh, O. M., & Malakov, D. V. (2004). *Osobniaky Kyieva [Mansions of Kyiv]*. Kyiv, Ukraine: Kyiv. [in Ukrainian].

7. Zapovidnyk Samchyky (Sadiba Chechelia) [Samchyky Reserve (Chechelia Estate)]. (n.d.). *Travels.in.ua*. Retrieved from <https://travels.in.ua/uk-UA/object/829/derzhavnyy-istoryko-kulturnyy-zapovidnyk-samchyky-sadyba-chechelya> (Accessed May 20, 2025). [in Ukrainian].
8. Ivanets', H. (2009, October). Perlyna ridnoho krayu [Pearl of the native land]. *Maibuttya*. [in Ukrainian].
9. Kazimirova, L. (2006). Samchykivs'kyi park [Samchyky Park]. In *Parky-pam'iatky sadovo-parkovoho mystetstva Khmel'nyts'koi oblasti* [Garden and park monuments of Khmelnytska region] (pp. 96–112). Kam'ianets'-Podil's'kyi, Ukraine.
10. Kytayskyi budynok (Samchyky) [Chinese House (Samchyky)]. (n.d.). *Velocian*. Retrieved from <https://velocian.com.ua/sights/8762> (Accessed May 20, 2025). [in Ukrainian].
11. Kozelskyi, Ya. (2007). Samchyky: dyvo-perlyna [Samchyky: A wonder-pearl]. In *Khmel'nychchyna spravzhnia: fotoknyha* [Khmelnytska region: Photo book] (p. 125). Khmel'nyts'kyi, Ukraine. [in Ukrainian].
12. Malaniuk, V. (2011). Palatsovo-parkovi ansambl' u Samchykakh: istoriia stvorennia ta suchasnyi stan [Palace and park ensemble in Samchyky: History of creation and current state]. *Ukrains'ka akademiia mystetstva. Doslidnyts'ki ta naukovo-metodychni pratsi*, 18, 222–228. [in Ukrainian].
13. Mykhailyshyn, O. (2000). *Palatsovo-parkovi ansambl'i Volyni 2-i polovyny XVIII–XIX stolittia* [Palace and park ensembles of Volyn in the 2nd half of the 18th–19th centuries]. Kyiv, Ukraine: NDI of Theory and History of Architecture and Urban Planning. [in Ukrainian].
14. Mykhailyshyn, O. (n.d.). Palatsovo-parkovi ansambl'i Volyni [Palace and park ensembles of Volyn]. *Khronika–2000*, (41–42), 558–652. [in Ukrainian].
15. Nentsins'kyi, A. (2005, May 27). Zberehty? Vriatuvaty! Ye v Starokostiantynivs'komu raioni unikal'na pam'iatka starovyny... [Save? Rescue! There is a unique monument of antiquity in the Starokostiantyniv district...]. *Podil's'ki visti*. [in Ukrainian].
16. Nizovs'kyi, A. Yu. (2007). Samchyky [Samchyky]. In *Sto velykykh chudes Ukrainy* [One hundred great wonders of Ukraine] (pp. 164–166). Kyiv, Ukraine.
17. Pahymyskyi, O. (1987, September 27). “Sadyba Samchyky” [Samchyky Estate]. *Radian's'ke Podillia*. [in Ukrainian].
18. Pahymyskyi, O. M. (2001). Atrybutsiia i zakladannia Samchykivs'koho (sadybnoho) parku [Attribution and establishment of the Samchyky (estate) park]. In *Sadovo-parkove mystetstvo na mezhi tysiacholit: Zb. nauk. prats* [Garden and park art at the turn of the millennium: Collection of scientific papers] (pp. 38–43). Kam'ianets'-Podil's'kyi, Ukraine: OIUM. [in Ukrainian].
19. Palatsovo-parkovi ansambl' “Samchyky” [Samchyky Palace and Park Ensemble]. (n.d.). Retrieved from *Discover.ua*. <https://discover.ua/locations/dvorcovo-parkovyy-ansambl-samchiki> (Accessed May 20, 2025). [in Ukrainian].
20. Pamiatnyky hradobuduvannia i arkhitektury Ukrain's'koi RSR [Monuments of urban planning and architecture of the Ukrainian SSR]. (1986). Kyiv, Ukraine: Budivelnik. Vol. 4, 375 pp. [in Ukrainian].
21. Samchyky: Palats Chechelia [Samchyky: Chechelia Palace]. (n.d.). *Kolokray*. Retrieved from <https://kolokray.com/services/palatsi/samchiki-dvorets-chechelya/> (Accessed May 20, 2025). [in Ukrainian].
22. Tymanovych, Ye. (2000). Sadiba Checheliv [Checheliv Estate]. In *Pamiatky arkhitektury i mistobuduvannia Ukrainy: Dovidnyk Derzhavnoho reiestru natsionalnoho kulturnoho nadbannia* [Monuments of architecture and urban planning of Ukraine: Directory of the State Register of National Cultural Heritage] (pp. 269–270). Kyiv, Ukraine: Tekhnika. [in Ukrainian].
23. Tymofienko, V. (1999). *Zodchi Ukrainy kintsia XVIII – pochatku XX st.: Bibliografichniy dovidnyk* [Architects of Ukraine from the late 18th to early 20th century: Bibliographic directory]. Kyiv, Ukraine: NDI TIAM.
24. Unikal'ni Samchyky: yedyna v Ukraini yaponska kimnata – chy spravdi ii malyuvav Vrubel' [Unique Samchyky: The only Japanese room in Ukraine – Did Vrubel really paint it?]. (n.d.). *Novyny Khmel'nyts'koho “Ye” (ye.ua)*. Retrieved from https://ye.ua/podorozhi/55369_Unikalni_Samchiki_yedyna_v_Ukrayini_yaponska_kimnata_chi_spravdi_yiyi_malyuvav_Vrubel.html (Accessed May 20, 2025). [in Ukrainian].
25. Flentin, V. (2008). Varto khotia b raz pobuvaty u Samchykakh... [It is worth visiting Samchyky at least once...]. *Proskuriv*, 42. [in Ukrainian].

Стаття надійшла: 15.08.2025

Прийнято: 29.08.2025

Опубліковано: 10.10.2025

Наукове видання

УКРАЇНСЬКИЙ МИСТЕЦТВОЗНАВЧИЙ ДИСКУРС

UKRAINIAN ART DISCOURSE

Випуск 4, 2025

Issue 4, 2025

Засновано у 2021 році
Видання виходить 6 разів на рік

Мови видання: українська, англійська, французька, німецька, іспанська, польська

Коректор *І. М. Чудеснова*
Комп'ютерне верстання *О. І. Молодецька*

Підписано до друку 30.09.2025 р.
Формат 60×84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 21,16. Зам. № 0925/754.
Наклад 100 прим.

Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1
Телефони: +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.